

Examen AA

Audit & Assurance II

DATUM: 16 januari 2020
TIJD: 10:30-12:30

Belangrijke informatie:

- Dit examen bestaat uit 7 opgaven van 7 pagina's inclusief voorblad.
- Controleer of dit examen compleet is!
- Vermeld uw naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's.
- Lees de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft.
- Schrijf duidelijk en gebruik uitsluitend een zwart- of blauw schrijvende pen! Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort. (uitwerkingen in een andere kleur of met potlood worden niet beoordeeld)
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend. (indien u verwijst naar regelgeving, vermeld het betreffende artikel en lid)
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld.
- Bent u klaar met uw examen, lever uw examen inclusief uw uitwerkingen- en kladpapier volledig in.

Hulpmiddelen:

- Toegestane hulpmiddelen:
  - HRA 2019 of 2018 (oudere versies op eigen risico)

Veel succes
toegewenst!

Opgave 1:	Maximum te behalen punten: 10
Opgave 2:	Maximaal te behalen punten: 15
Opgave 3:	Maximum te behalen punten: 15
Opgave 4:	Maximaal te behalen punten: 25
Opgave 5:	Maximum te behalen punten: 10
Opgave 6:	Maximaal te behalen punten: 10
Opgave 7:	Maximum te behalen punten: 15

Casus Coöperatie Agruland U.A.

Algemeen

Coöperatie Agruland U.A. (hierna Agruland) is gevestigd in het Zuid-Oosten van het land en houdt zich bezig met de productie van mengvoer voor pluimvee, varkens en runderen. De coöperatie is ongeveer vijftig jaar geleden door een aantal agrariërs opgericht en is in de loop van de tijd gestaag gegroeid. Agruland levert het voer zowel aan leden van de coöperatie als aan niet aangesloten agrariërs. De leden vormen tevens de algemene ledenvergadering van de coöperatie.

Het dagelijks bestuur van de coöperatie wordt vanaf begin 2019 uitgevoerd door de nieuwe directeur van Agruland, mevrouw Pietersen. Bij Agruland zijn de volgende afdelingen aanwezig:

- Inkoop;
- Bedrijfsbureau, waaronder kwaliteitscontrole;
- Productie;
- Magazijn;
- Verkoop;
- Transport;
- Agruland Advies;
- Finance & Control;
- Automatisering.

Bij Agruland werken ongeveer honderd medewerkers. De productie van de mengvoeders vindt plaats in een recent nieuw gebouwde fabriek, van waaruit ook de leveringen aan de klanten plaatsvinden. De fabriek is in verband met de aanvoer van grondstoffen gebouwd naast het Maas-Rijn kanaal. Recent is ook een Raad van Commissarissen ingesteld bij Agruland.

Markt

Agruland is een regionaal mengvoerbedrijf en probeert voor haar leden een kwaliteitsproduct te maken tegen een lage prijs. Deze lage prijs, in combinatie met deskundige voorlichting door Agruland over het voer, zorgt er voor dat het maximale uit het voer gehaald kan worden voor het afnemende bedrijf. Bij Coöperatie Agruland ligt de nadruk op de regionale functie van de coöperatie en staat de afnemer centraal. De door de afdeling Agruland Advies verrichte advieswerkzaamheden worden door de klanten dan ook hoog gewaardeerd.

Coöperatie Agruland produceert mengvoeders onder het zogenaamde GMP+ certificaat. Het GMP+ certificaat is een wettelijk erkend systeem voor de productie van kwalitatief goed en veilig voer. Door een gestructureerde manier van werken en controle op grondstoffen en eindproducten wordt dit bereikt. Daarnaast is er een jaarlijkse, onafhankelijke, controle door een externe instelling.

Ondanks de eindeloze en steeds veranderende wetten en regels voor de afnemers van Agruland op het gebied van bijvoorbeeld mestheffing, stikstof en ammoniak is Agruland er wel in geslaagd om haar marktaandeel uit te breiden en geleidelijk aan te

groeien tot een omzet van ongeveer € 100 miljoen. Wel merken de medewerkers in contacten met de leden dat steeds meer leden aan het nadenken zijn om hun bedrijf door de veranderde wet- en regelgeving te beëindigen. Ook speelt hierbij mee dat er nauwelijks nog een goed inkomen meer te verdienen is bij de productie van vlees, eieren en melk.

Verkoop

De afdeling Verkoop houdt zich bezig met onderwerpen als marketing, reclame en het verwerken van de orders van de afnemers. Voor de mengvoeders is een prijslijst gemaakt per soort mengvoeder per kilo, die afhankelijk van de ontwikkelingen op de grondstoffenmarkt periodiek wordt herzien.

De leden van de coöperatie krijgen een door het bestuur vastgestelde vaste korting op de prijs van de afgenomen mengvoeders. Daarnaast krijgen de leden jaarlijks, afhankelijk van het behaalde resultaat in het boekjaar, een winstuitkering.

Inkoop

De inkoop van granen (mais, gerst en tarwe) vindt plaats bij regionale landbouwbedrijven. Deze granen worden per vrachtauto aangevoerd bij de fabriek.

De overige grondstoffen voor de mengvoeders zoals tapioca (bewerkte cassave wortelen), sojaschroot (blijft over na winning van sojaolie uit sojabonen), melasse (bijproduct van suikerbieten) en vetten worden ingekocht bij handelaars, die deze grondstoffen inkopen op de wereldmarkt. Deze grondstoffen worden veelal per schip aangeleverd bij de fabriek. De prijzen op de inkoopmarkt voor de grondstoffen kunnen, als gevolg van bijvoorbeeld droogte in bepaalde gebieden, fluctueren.

Agruland sluit inkoopcontracten voor de grondstoffen met leveranciers af, gebaseerd op de verkoopverwachting van de mengvoeders en de verwachte prijsontwikkeling op de inkoopmarkt. In deze inkoopcontracten zijn boeteclausules opgenomen voor niet volledige afname van de overeengekomen hoeveelheid grondstoffen. De voor de komende periode benodigde grondstoffen worden, op aangegeven van het bedrijfsbureau, door de afdeling Inkoop afgeroepen.

De per schip aangevoerde grondstoffen worden met een mechanische losinstallatie naar opslagsilo's voor grondstoffen verplaatst. Hierbij zijn voorzieningen getroffen om stofoverlast tegen te gaan. Bij aanvoer per vrachtauto vindt de inname direct plaats in de grondstoffensilo's via blaasleidingen. De opslag van de grondstoffen valt onder de verantwoordelijkheid van het magazijn.

Productie

Het productieproces van Agruland ziet er in hoofdlijnen als volgt uit:

Doseer-/maal/-menglijn

Afhankelijk van het soort mengvoeder worden de grondstoffen afgewogen tot charges van 4 ton. Hierna worden de grondstoffen door machines gemalen en gemengd. De charges doorlopen het proces met een snelheid van ongeveer 10 charges per uur. De grondstoffen worden hierbij eerst gedoseerd en daarna gezamenlijk gemalen (zogenaamd gemengd malen).

Aan het eind van de lijn worden de gemengde grondstoffen opgeslagen in zogenaamde persmeelcellen.

Korrelperserij

Vervolgens worden de gemengde grondstoffen tot korrels geperst. Persen (ofwel verdichten) is een combinatie van twee basisprocessen:

- toevoegen van warmte en vocht (stoom), wat een bindend effect veroorzaakt;
- met behulp machines vormen en verdichten.

Gedurende het gehele productieproces vindt door de hoge temperaturen in het proces per saldo indroging (door onttrekking van vocht) van de grondstoffen plaats. Aan het eind van de productielijn worden de gemengde en geperste producten opgeslagen in gereed product silo's.

Transport

Bij Agruland wordt zes dagen in de week gewerkt om alle afnemers van mengvoerders te voorzien. Met behulp van een eigen transportdienst worden vanuit de gereed productsilo's de bulkwagens vol geladen en worden de mengvoerders naar de klanten vervoerd.

Agruland Advies

Agruland Advies begeleidt ondernemers, zowel leden als niet leden, in de agrarische sector bij het realiseren van hun toekomstplannen. Met waardevol advies en praktische begeleiding worden plannen omgezet in vergunningen en een succesvol bouwplan. Agruland Advies bemiddelt daarnaast ook in productierechten.

Agruland Advies onderscheidt zich door het geven van een helder en compleet advies. Hierbij gaat hierbij het om de samenhang van bedrijfseconomie, strategie, wet- en regelgeving, bouwplannen en stalsystemen.

De opdrachten van Agruland Advies vinden zowel plaats op basis van aangenomen werk als op regiebasis.

Informatievoorziening

Agruland heeft de informatievoorziening in hoge mate geautomatiseerd. Dit betekent dat de meeste communicatie met klanten en leveranciers digitaal verloopt en dat de transacties en de controles op geautomatiseerde wijze worden uitgevoerd. Agruland

gebruikt een ERP systeem dat is geïnstalleerd door een bekende softwareleverancier. De afspraken met de softwareleverancier zijn vastgelegd in een service level agreement (SLA).

Accountant

De wettelijke controle van Agruland wordt sinds drie jaar uitgevoerd door accountantsorganisatie Van der Meer & Wiedema. Dit is een middelgroot regionaal kantoor met zowel klanten in de samenstel- als de controlepraktijk. De heer Van der Meer is de verantwoordelijke accountant voor Aguland.

Omdat Agruland een nieuw lid voor de Raad van Commissarissen zoekt heeft de nieuwe directeur de heer Wiedema, mede vennoot van de heer Van der Meer, begin 2019 gevraagd of hij zitting wil nemen in de Raad van Commissarissen. Dit moet volgens de nieuwe directeur geen enkel probleem zijn; hij is immers niet betrokken bij de controle van Agruland en is terzake deskundig.

Vraag 1: 10 punten

Geef een beschouwing over het continueren van de controleopdracht voor de jaarrekening 2019 van Agruland door accountantsorganisatie Van der Meer & Wiedema.

Houd bij de uitwerking de **volgende stappen** aan:

- beoordelen situatie
- geldende fundamentele beginselen
- relevante bedreigingen
- evaluatie
- waarborgen
- conclusie

Vraag 2: 15 punten

Noem **acht** verschillende casusspecifieke **inherente risico's** die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening van Agruland zal onderkennen. Motiveer tevens voor welke post van de jaarrekening het risico geldt **en** welke controledoelstelling hierbij wordt geraakt.

Vraag 3: 15 punten

Benoem, per genoemd risico uit vraag 2, **twee** interne beheersingsmaatregelen om deze risico's te mitigeren.

Vraag 4: 25 punten

Stel het controleprogramma op voor de controle van het productieproces door de externe accountant van Agruland. Neem in je uitwerking de volgende aspecten mee:

- Controledoelstellingen;
- Inherente risico's;
- AO/IB (**exclusief** General Controls en Application Controls);
- Cijferbeoordeling;
- Verbandcontroles;
- Detailcontroles (overige gegevensgerichte controlewerkzaamheden).

Vervolg casus

Omdat Agruland in hoge mate geautomatiseerd is zal de accountant bij zijn controle aandacht schenken aan de aanwezige General Controls en Application Controls.

Vraag 5: 10 punten

Noem **vier** verschillende General Controls en **zes** verschillende Application Controls die de accountant zal willen toetsen bij zijn controle op de volledigheid van de omzetverantwoording van **Agruland Advies**.

Vervolg casus

Met name door niet-leden worden regelmatig claims ingediend en rechtszaken gevoerd over de kwaliteit van het geleverde veevoer. Bij ziekte van dieren wordt al gauw door de afnemer gesteld dat de oorzaak het geleverde veevoer door Agruland is.

Rechtszaken en claims waarbij Agruland betrokken is, kunnen een materieel effect hebben op de financiële overzichten en het kan derhalve vereist zijn dat zij in de financiële overzichten toegelicht of verwerkt worden. De accountant van Agruland zal daarom extra aandacht hieraan schenken.

Vraag 6: 10 punten

Welke controlewerkzaamheden zal de accountant van Agruland uitvoeren gericht op rechtszaken en claims?

Vervolg casus

Aantekening 1

Op het kantoor van Agruland is op 31 december brand uitgebroken waardoor een deel van de inventaris is verwoest. Persoonlijke ongelukken hebben zich daarbij niet voorgedaan. Agruland is verzekerd tegen brandschade, maar de verzekeringsmaatschappij is niet bereid de schade uit te keren omdat uit een recent onderzoek door de gemeente is gebleken dat de brandveiligheid van het kantoorgebouw niet voldoet aan de recent aangescherpte eisen.

Aantekening 2

Accountant Van der Meer is tijdens zijn werkzaamheden over 2019 bij toeval gestuit op een memo van de afdeling kwaliteitscontrole aan het hoofd van het bedrijfsbureau. In dit memo staat dat in verband met onderbezetting op de afdeling kwaliteitscontrole niet alle geplande controles uitgevoerd kunnen worden, maar dat om "gedoe" met de externe controle instantie te voorkomen net gedaan zal worden of de kwaliteitscontroles hebben plaatsgevonden. De betreffende partijen zullen als goedgekeurd geregistreerd gaan worden in het systeem.

Aantekening 3

Bij de inventarisatie van de voorraden per 31 december 2019 zijn materiële voorraadtekorten gesignaleerd. De directeur geeft als oorzaak aan vernietiging in verband met het niet voldoen aan de kwaliteitseisen. Van de vernietiging is geen protocol van vernietiging opgemaakt door Agruland. De directeur stelt voor de voorraadtekorten ten laste van het resultaat af te boeken.

Vraag 7: 15 punten

Werk de hiervoor genoemde aantekeningen af als accountant verantwoordelijk voor de afronding van de jaarrekeningcontrole 2019. Geef daarbij gemotiveerd aan of de weergegeven feiten in beginsel moeten leiden tot:

- Geen verdere actie of
- Nader onderzoek, met beschrijving van de werkzaamheden en/of
- Wijziging of aanvulling van de conceptjaarrekening en/of
- Vermelding in de managementletter en/of gecommuniceerd moet worden met degenen belast met governance en/of
- Gevolgen voor de controleverklaring.

Einde tentamen